

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Szanciło

w sprawie z wniosku A. C. i R. C.
przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Lasów Państwowych Nadleśnictwa K.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 7 listopada 2019 r., sygn. akt XVI Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od A. C. i R. C. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawców A. C. i R. C. od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 7 listopada 2019 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W judykaturze wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakteru skargi kasacyjnej (zob. np. postanowienie SN z dnia 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przysądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Zdaniem skarżących, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do udzielenia odpowiedzi na pytania: (1) „czy okoliczność posiadania przez pierwotnego posiadacza wiedzy o osobie dotychczasowego właściciela nieruchomości objętej przedmiotem zasiedzenia, a także wejście w posiadanie rzeczowej nieruchomości oraz rozpoczęcie korzystania z niej za zgodą (w tym także dorozumianą) oraz wiedzą, a także zgodnie z zaleceniami i wskazaniem dotychczasowego właściciela oraz biernego znoszenia przez właściciela faktu korzystania z nieruchomości przez aktualnego posiadacza,

stanowi okoliczność tamującą możliwość uznania, iż posiadanie nieruchomości miało charakter posiadania samoistnego, w tym w szczególności okoliczność tamującą faktyczne władanie nieruchomością w charakterze posiadacza samoistnego oraz wolę władania nieruchomością w powyższym zakresie”; (2) „czy fakt rozpoczęcia przez posiadacza korzystania z danej nieruchomości w dacie wejścia w posiadanie zgodnie z zaleceniami dotychczasowego właściciela może stanowić *a priori* przesłankę tamującą stwierdzenie nabycia własności nieruchomości w drodze zasiedzenia przez następców prawnych pierwotnych posiadaczy, w tym przesłankę ujemną do zastosowania instytucji statuowanej na kanwie art. 176 k.c.”; (3) „czy właściciel nieruchomości, który wyrażał ujawnioną *explicite* lub nawet dorozumianą zgodę na korzystanie przez posiadacza z nieruchomości, lub nawet akceptował fakt korzystania poprzez znoszenie rzeczoności korzystania, może skutecznie podnieść w sprawie o zasiedzenie zarzut braku istnienia przesłanki w postaci posiadania samoistnego, a także zarzut braku istnienia po stronie posiadacza przymiotu dobrej wiary”.

Przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym, mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (zob. postanowienia SN: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/2013; z dnia 16 maja 2018 r., II CSK 15/18). Jeżeli w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołuje się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, powinien to zagadnienie precyzyjnie sformułować i wskazać argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W wypadku występowania elementu „nowości” zagadnienia prawnego skarżący powinien wykazać, że rozpoznanie skargi kasacyjnej nie tylko będzie miało znaczenie w okolicznościach konkretnej sprawy, lecz także będzie służyć rozwojowi prawa. W ten sposób należy interpretować istotność zagadnienia.

Skarżący nie wykazali, aby sformułowane przez nich zagadnienie prawne czyniło zadość przytoczonym wymaganiom. Innymi słowy, rozumianemu w wyżej

przedstawiony sposób pojęciu „istotne zagadnienie prawne” nie opowiadają pytania przedstawione przez skarżących. W istocie są one pytaniami o trafność stanowiska Sądu odwoławczego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy i polemiką z tym stanowiskiem. Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika jednoznacznie, że wnioskodawcy nie wykazali zakresu posiadania (graniczy posiadania) nieruchomości objętej wnioskiem o zasiedzenie przez poprzedników prawnych. Natomiast zawarta w uzasadnieniu wniosku argumentacja w konfrontacji z motywami rozstrzygnięcia nie przekonuje do tezy, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadnione.

W świetle powyższego należy uznać, że nie stanowi zagadnienia prawnego stwierdzenie o potrzebie dokonania oceny prawnej w określonym zakresie w sytuacji, gdy skarżący nie przedstawili argumentów, które świadczyłyby o możliwych rozbieżnościach interpretacyjnych, innych niż ocena, którą przyjął Sąd II instancji. To samo dotyczy sytuacji, gdy skarżący nie wykazali wskazanego powyżej elementu „istotności” ani „nowości”, ograniczając się do przedstawienia argumentacji stanowiącej w istocie polemikę ze stanowiskiem Sądu II instancji. W niniejszej sprawie ograniczono się do zgłoszenia wątpliwości, które w istocie stanowią pozór występowania w sprawie zagadnienia prawnego.

Innymi słowy, skarżący nie sformułowali żadnego zagadnienia prawnego w formule wyżej przedstawionej, ich wywód nie zawiera żadnej argumentacji prawnej, a wyartykułowane wątpliwości nie są natury prawnej, lecz jednoznacznie wskazują, że skarżący nie akceptują dokonanych przez sądy ustaleń faktycznych i pod pozorem wątpliwości prawnych zmierzają do ich podważenia, co jest niedopuszczalne (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Konkludując, wniosek skarżących o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia wymagań, o których mowa w 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., bowiem formułowane przez nich wątpliwości nie odpowiadają założeniom i kryteriom przyjmowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego dla rozumienia przesłanki istotnego zagadnienia prawnego.

Z przytoczonych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie

znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 5 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 4 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).

jw